

Maaned —, er stærkt æglæggende. Det har sin Betydning, at en saadan udmærket Bedrift holdes ved lige, saa at vedkommende Mand til Foraaret kan begynde at fremavle. Han har i 1916 til Andels-Æg-Eksportforeningen leveret omtrent 2,500 Rugeæg, og hans Stamme er kontrolleret i den Grad, at han har Stamtavle for de sidste 12 Aar. Jeg vilde derfor henstille, om det ikke var muligt, at et saadan og lignende Hønsehold kunde faa tildelt et større Kvantum Foderkorn end det normerede. Men det er ogsaa nødvendigt, at der levnes disse Brug et vist Kvantum Petroleum til Brug i deres Rugemaskiner til Foraaret, da det er det eneste Brændselmateriale, der kan bruges til Opvarmning af disse Maskiner, naar man til næste Aar skal begynde paa Fremavlen.

Det bliver vistnok ogsaa nødvendigt, at der af Samfundet sørges for, at der tildeles Husmændene et større Kvantum Korn til deres Svinehold. Hvad der er levnet dem, er ikke nok til, at de kan fortsætte med Avlen. Der er af forskellige Medlemmer sagt, at Husmændene vil trænge til Støtte. Ja, det tror jeg vil blive Tilfældet. Husmandsstanden sidder som Regel smaa i det. Jeg hørte ganske vist det ærede Medlem fra Lejre (N. Frederiksen) i Gaar udtale, at der var Statshusmænd, som sad ualmindelig godt i det. Ja, det kan være Tilfældet med enkelte. Jeg kender et Tilfælde, hvor en Gaardmandssøn er blevet godkendt og har faaet et Statshusmandsbrug; han har ikke haft nogen Arv i Penge, men han har kunnet komme i Besiddelse af de nødvendige Smaapenge til at erhverve sig et Statshusmandsbrug, og ved Siden deraf har han ved Arv faaet nogle Tdr. Land — flere Tønder, end han har under Statshusmandsbruget —, som han dyrker ved Siden af sit Husmandsbrug. Men det er et enkelt Tilfælde. Der kan maa-ske nok i andre Tilfælde være nogen Velstand blandt Statshusmændene, men i Almindelighed er der ikke Velstand i Husmændenes Klasse. Husmændene udenfor Statshusmændenes Klasse kender jeg ret godt, fordi jeg jævnlig i min Virksomhed besøger dem. De er ikke vant til Velstand, men de er meget nøjsomme. De har i Gennemsnit deres Besætninger i den gode Orden, som almindeligt hersker i Landbruget. De har ikke mange Køer, og deres daglige Indtægter er af den Grund meget smaa, thi de har ikke Mælk at sælge, men de har Ungkvæg ved Siden af de faa Malkekøer, saa at de kan holde Avlen ved lige. Deres Svinebestand er i en saadan Orden, selv

om de kun har 2 eller højst 3 Grise, at den ene af dem er en Gylt, som enten har været parret med Ornen eller er i den Alder, at Parringen kan foregaa, saa at de kan vedligeholde Avlen. Men det Kvantum Korn, de har tilbage, efter at de har leveret det, de skal — og jeg har mærket rundt omkring i Husmandsbrugene, at man uden Mukken leverer det paalignede Kvantum —, slaar ikke til. Husmændene indser, som sagt, fuldt ud, at det er nødvendigt, at de kommer Samfundet til Hjælp til Trods for, at de selv i høj Grad har Brug for deres Korn, men de er i Almindelighed i Familie med Personer indenfor Arbejderklassen, og de er klare over, at hvis ikke Landbruget afstaar en Del til Samfundshusholdningen, vil det være umuligt for Danmark at skaffe de tilstrækkelige Fødemidler, navnlig Brødkorn. De besidder ikke stor Modstandskraft økonomisk set, de er vant til at slide i det fra Morgen til Aften, de er af dem, om hvem Jeppe Aakjær siger: „Naar det begynder at skorte, endnu et bette Nyk“, og saa tager de fat igen med fornyet Kraft og søger efter Evne at hjælpe med til at holde Samfundet oppe. Der vil i Løbet af Vinteren blive Trang i disse Husmandshjem, det vil komme til at knibe for dem om ikke netop først paa Vinteren, saa naar Foraaret nærmer sig. Jeg tror nok, at de har sikret sig den nødvendige Saasæd til Brug til Foraaret, men, som jeg sagde før, de ugentlige Indtægter vil blive smaa, og til Foraaret vil det komme til at knibe stærkt med at klare Udgifterne.

Jeg tror imidlertid, at der under den nuværende Ordning er aabnet Husmændene Mulighed for at faa en Del mere Korn end det, de selv har. De holder nu for Tiden stærkt paa at opføde Svin, fordi deres Roeavl og Kartoffelavl gennemgaaende har været god, men naar de skal opføde Grise til Slagteribrug, saa at disse opnaar en Vægt af 150—160 Pund, varer det 6—7—8 Maaneder med de Foderstoffer, navnlig Roer, som de har, det er hurtigere at opnaa Slagterivægten, naar Grisene fodres med Kartoffel. Derfor er der ved Kornordningen aabnet Adgang for Regeringen til at opkøbe Korn, og hvis der ud af denne Beholdning kunde blive noget tilovers, kunde man i Stedet for ved en direkte Pengehjælp muligvis komme Husmandsstanden til Hjælp ved at levere den et større Kvantum Korn til den Pris, som er fastsat for de Kornarter, som Regeringen har Lov til at indkøbe. Derved vilde der skaffes dem mere Arbejde i deres Bedrift og Midler til at hjælpe med til at holde Samfundshushold-